

Október 17. Hedvig napja

Hedvig (legújabbban okt. 16) középkori magyarsággal Adviga, Hadvig.

A meráni grófok családjából származott (1174 – 1243) és így rokonságba került az Árpádházzal is. Testvére volt II. András feleségének, Gertrudnak, tehát a mi Szent Erzsébetünknek nagynénje. Henrikhez, Szilézia és Krakkó hercegéhez ment férjhez. Hat gyermeke született, utána urával együtt megtartóztatást fogadott. Szilézia patrónája.

Tisztelete a rokonsági kapcsolatok és földrajzi szomszédság révén, főleg régi hazánk északi részeire is átsugárzott. Egykorú kultuszának bizonyága, hogy Nagy Lajos kisebbik leányának, Lengyelország későbbi jámboréletű királynéjának, Hedvignek is ő volt a védőszentje. Keresztnévként mégsem vált a magyar nép körében általánossá.

Oly kegyes és irgalmas asszony vala – írja a Nádor-kódex –, hogy valahol jár vala, akár városba, akár faluba, mindenütt betegöt és kórt kérdöz vala. Legottan mint hallja vala, szeretőt meglátogatta vala és útet megvigasztalja vala, miként anya fiát, avagy leányát. Ennek fölötté mindenütt tömlöcbe fekvő foglyokat nagy szeretettel látogat vala. Mint a jó asszonyról írás olvastatik, ily, hogy telős konyhája vala, eleségöt, ruházatot, gyortyákat a tömlöcbeliekhez szolgáltat vala, hogy hidegségtől őket eltávoztatná. Ennek utána és fölötté halálra válókat, kiket éröz vala, mikoron ura herceg miséröl, avagy vecsernyéröl kijő vala, térdre esvén, ruháját megfogja vala és ő esedözésének miatta őket kiszabadítja vala.

Arnótfalva (Emaus, Arnutovce) Mária tiszteletére szentelt szárnyasoltárán (1485) a Szűzanyának két rokon: Árpádházi Szent Erzsébet és Szent Hedvig udvarol. Az oltárt Zápolya István szepesi ispán, Szilézia akkori kormányzója és felesége, Hedvig tescheni hercegnő ajánlotta föl.

Táblaképét látjuk még Lőcse (Szent Erzsébet-oltár, 1493), gótikus faszobrát pedig Bártfa (Borbála-oltár, 1460, Mager Veronika oltára, 1489, Erazmus-oltár, 1505), Zsegra (Žehra, 1370) szárnyasoltárain.

Oltára állott (1514) Pozsonyszentgyörgy (Jur) városában.

Számontartja egyik XIV. századbeli pozsonyi misekönyvünk is.

Október 17. Hedvig napja

Írta: Benedek Csaba

2012. október 17. szerda, 09:45 - Módosítás: 2020. április 06. hétfő, 12:57

Egyetlen – egészen új – nyilvánvalóan keresztnévi eredetű patrocíniuma ismeretes előttünk: Döge (1883).

Forrás: [Bélint Sándor: NNEPI KALENDARIUM II. Szent István Tisztelet, Budapest, 1977. 382-383.](#)